

**Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ**

Кафедра міжнародного бізнесу, фінансів та обліку

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економічна діагностика та безпека підприємства

повна назва навчальної дисципліни

для підготовки
студентів ступеня
вищої освіти

магістр

року набору 2020

молодший бакалавр,
бакалавр чи магістр

галузі знань

05 Соціальні та поведінкові науки

шифр і назва галузі знань

спеціальності

051 Економіка

шифр і найменування спеціальності

освітня програма

Економіка та безпека бізнесу

назва освітньої програми

академічні групи

МЕП-20, МЗЕП-20

шифри академічних груп

статус дисципліни

обов'язкова

Харків, 2020 рік

Розробник:

Ганін Віктор Іванович,
професор кафедри міжнародного бізнесу,
фінансів та обліку, кандидат економічних наук,
професор

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

09.09.2020 р.

Керівник (гарант) освітньої
програми

Чемчикаленко Руслан Анатолійович,
зав. кафедри міжнародного бізнесу, фінансів та
обліку, кандидат економічних наук, доцент

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

09.09.2020 р.

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
міжнародного бізнесу, фінансів та обліку

назва кафедри

протокол від 09.09.2020 р. № 01.

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії інституту,
протокол від 11.09.2020 р. № 01.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна діагностика та безпека підприємства» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки.

Метою викладання навчальної дисципліни «Економічна діагностика та безпека підприємства» є формування теоретичних знань та фахових компетентностей щодо системного оцінювання діяльності підприємств, виявлення внутрішніх резервів раціонального використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні і практичні засади побудови діагностування основних техніко-економічних, фінансових та соціальних показників роботи підприємства.

Міждисциплінарні зв'язки вивчення навчальної дисципліни «Економічна діагностика та безпека підприємства» ґрунтуються на знаннях навчальної дисципліни «Історія економіки та економічної думки», «Економіка і фінанси підприємства», «Макроекономіка», «Бухгалтерський облік», «Мікроекономіка», «Фінанси, гроші та кредит» та є основою для подальшого засвоєння навчальних дисциплін, таких як «Моделювання фінансово-господарської діяльності підприємства», «Аудит», «Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами».

Мова викладання – українська.

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна забезпечує набуття студентами:

загальних компетентностей:

фахових компетентностей:

програмних результатів навчання:

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Економіка і економічний склад мислення. Роль економічного аналізу та діагностики управління виробництвом .

Економічний склад мислення. Поняття та значення аналізу господарської діяльності. Предмет курсу, його місце в навчальному плані підготовки фахівців з економіки. Мета дисципліни та основні завдання. Економічний аналіз як галузь економічної науки. Роль аналізу господарської діяльності в управлінні виробництвом і підвищенні його ефективності. Об'єкти і суб'єкти аналізу. Зміст аналізу. Основні категорії економічного аналізу. Зв'язок аналізу господарської діяльності з іншими науками.

Методологічні основи економічного аналізу. Система економічної інформації. Підготовка аналітичних даних. Організація та етапи економічного аналізу. Організаційні форми економічного аналізу. Основні виконавці економічного аналізу.

Планування аналітичної роботи та діагностики, способи обробки економічної інформації.

Тема 2. Аналіз виробництва продукції, робіт, послуг та діагностика реалізації продукції

Завдання аналізу випуску продукції. Показники діагностики, які характеризують обсяги виробничої програми, асортименту та структури продукції. Аналіз якості виготовленої продукції. Динаміка ритмічності роботи підприємства.

Оцінка рівня виконання плану (прогнозу) та динаміки реалізації продукції. Аналіз виконання прогнозу реалізації продукції підприємством. Діагностика виконання плану реалізації продукції, договірних зобов'язань із відвантаження продукції.

Тема 3. Аналіз організаційно-технічного рівня виробництва.

Сутність і мета аналізу організаційно-технічного рівня та діагностика розвитку виробництва. Послідовність та основні етапи економічного аналізу й діагностики організаційно-технічного рівня виробництва. Оціночні показники діагностики організаційно-технічного рівня виробництва (показники технічного рівня, виробничо-технологічні показники, економічні показники).

Тема 4. Аналіз динаміки виробничих ресурсів підприємства.

Задачі аналізу та загальна оцінка стану основних засобів. Аналіз структури основних виробничих засобів. Показники ефективності використання основних засобів. Екстенсивне й інтенсивне використання устаткування матеріально-технічного забезпечення структури матеріального балансу. Аналіз та діагностика використання матеріальних ресурсів та відходів у виробництві. Аналіз нормативної бази витрат матеріалів.

Тема 5. Аналіз та діагностика динаміки забезпеченості підприємства трудовими ресурсами.

Аналіз динаміки забезпеченості підприємства трудовими ресурсами. Аналіз використання робочого часу. Факторний аналіз та діагностика рівня продуктивності праці.

Аналіз трудомісткості виробничої програми. Аналіз формування та використання фонду заробітної плати.

Тема 6. Аналіз витрат на виробництво продукції (робіт, послуг) та показників рентабельності підприємства.

Аналіз загальної суми витрат на виробництво продукції. Аналіз та діагностика витрат на одну гривню товарної продукції. Аналіз динаміки витрат за елементами витрат та калькуляційними статтями. Аналіз прямих (умовно-перемінних) витрат. Аналіз непрямих (умовно-постійних) витрат.

Аналіз та діагностика собівартості окремих видів продукції. Оперативний аналіз собівартості продукції. Аналіз показників рентабельності підприємства. Аналіз коефіцієнтів рентабельності, ефективності господарської діяльності підприємства. Аналіз та діагностика впливу факторів на рентабельність реалізованої продукції. Оцінка впливу рентабельності виробів, що випускаються, на рентабельність реалізованої продукції. Рентабельність власного капіталу.

Тема 7. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства та фінансового стану підприємства.

Загальна оцінка фінансового стану підприємства. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства. Аналіз фінансової стійкості підприємства. Аналіз ефективності використання оборотного капіталу. Аналіз грошових потоків. Фінансовий стан підприємства. Аналіз рівня динаміки показників фінансових результатів діяльності підприємства. Горизонтальний і вертикальний аналіз балансу. Аналіз валового прибутку від реалізації продукції. Аналіз інших фінансових результатів.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Обсяги та структура навчальної дисципліни за навчальними роками

Форма навчання	Вид навчальних занять	Навчальні роки							
		2019/2020		2020/2021		2021/2022		2022/2023	
		Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна
Денна повна	Лекційні заняття			14					
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття			14					
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів			152					
	Усього годин			180					
Денна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Заочна повна	Лекційні заняття			6					
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття			6					
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів			168					
	Усього годин			180					
Заочна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								

4.2. Структура навчальної дисципліни за формами навчання

Теми дисципліни	Обсяг у годинах																							
	денна форма												заочна форма											
	повна						скорочена						повна						скорочена					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС
Тема 1. Економіка і економічний склад мислення. Роль економічного аналізу та діагностики управління виробництвом	24	2		2		20							26	2				24						
Тема 2. Аналіз виробництва продукції, робіт, послуг та діагностика реалізації продукції	24	2		2		20							26	2				24						
Тема 3. Аналіз організаційно-технічного рівня виробництва	24	2		2		20							26	2				24						
Тема 4. Аналіз динаміки виробничих ресурсів підприємства	24	2		2		20							26			2		24						
Тема 5. Аналіз та діагностика динаміки забезпеченості підприємства трудовими ресурсами	28	2		2		24							26			2		24						
Тема 6. Аналіз витрат на виробництво продукції (робіт, послуг) та показників рентабельності підприємства	28	2		2		24							26			2		24						
Тема 7. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства та фінансового стану підприємства	28	2		2		24							24					24						
Усього годин / кредитів ECTS	180	14		14		152							180	6		6		168						

Навчальні матеріали з освітнього компоненту доступні на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту: для денної форми навчання <http://beta-edu.htei.kh.ua/moodle/course/view.php?id=4534> та для заочної форми навчання <http://beta-edu.htei.kh.ua/moodle/course/view.php?id=4547>.

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Економіка і економічний склад мислення. Роль економічного аналізу та діагностики управління виробництвом

1. Зміст аналізу та діагностування. Основні категорії економічного аналізу. Планування аналітичної роботи.
2. Зв'язок аналізу та діагностики господарської діяльності з іншими науками.

Тема 2. Аналіз виробництва продукції, робіт, послуг та діагностика реалізації продукції

1. Аналіз якості виготовленої продукції та діагностика ритмічності роботи підприємства.
2. Оперативний аналіз та діагностика виконання плану реалізації продукції та договірних зобов'язань з відвантаження продукції.

Тема 3 Аналіз організаційно-технічного рівня виробництва

1. Завдання аналізу організаційно-технічного рівня виробництва та прийоми діагностики.
2. Оціночні показники діагностики організаційно-технічного рівня виробництва

Тема 4. Аналіз динаміки виробничих ресурсів підприємства

1. Аналіз відходів у виробництві.
2. Аналіз нормативної бази витрат матеріалів.

Тема 5. Аналіз та діагностика динаміки забезпеченості підприємства трудовими ресурсами

1. Аналіз трудомісткості виробничої програми.
2. Аналіз формування і використання фонду заробітної плати.

Тема 6. Аналіз витрат на виробництво продукції (робіт, послуг) та показників рентабельності підприємства

1. Оцінка впливу рентабельності виробів, що випускаються, на рентабельність реалізованої продукції.
2. Рентабельність власного капіталу.

Тема 7. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства та фінансового стану підприємства

1. Аналіз валового прибутку від реалізації продукції.
2. Аналіз інших фінансових результатів.

Зміст, порядок виконання та критерії оцінювання самостійної роботи студентів наведено на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту:
<https://edu.htei.kh.ua/course/view.php?id=1109>.

Організація самостійної роботи студентів регламентується нормативними документами:

- Положенням про самостійну роботу студентів Харківського торговельно-економічного-інституту КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ

Не передбачено навчальним планом

7. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Для визначення рівня засвоювання студентами навчального матеріалу використовуються такі форми оцінювання та схема розподілу балів:

Осінь 2020/2021 н. р.

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
1	Поточний контроль	60	60
1.1	<i>Тема 1</i>		
	Виконання практичного завдання	6	3
	Тестування на Порталі	3	6
1.2	<i>Тема 2</i>		
	Виконання практичного завдання	6	3
	Тестування на Порталі	3	6
1.3	<i>Тема 3</i>		
	Виконання практичного завдання	6	3
	Тестування на Порталі	3	6
1.4	<i>Тема 4</i>		
	Виконання практичного завдання	6	3
	Тестування на Порталі	3	6
1.5	<i>Тема 5</i>		
	Виконання практичного завдання	6	3
	Тестування на Порталі	3	6
1.6	<i>Тема 6</i>		
	Виконання практичного завдання	6	3
	Тестування на Порталі	3	6
1.7	<i>Тема 7</i>		
	Виконання практичного завдання	3	3
	Тестування на Порталі	3	3
2	Підсумковий семестровий контроль (письмова екзаменаційна робота)	40	40
2.1	Завдання на оцінювання теоретичних знань (комп'ютерне тестування)	10	10
2.2	Завдання на оцінювання практичних навичок (розрахунково-аналітичне або ситуаційне завдання)	10	10
2.3	Завдання на оцінювання професійних вмінь (розрахунково-аналітичне, ситуаційне, або творче завдання)	20	20
3	Оцінка з дисципліни	100	100

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС. Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 36 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується нормативними документами:

- Положенням про оцінювання результатів навчання студентів у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

8.1. Основні джерела інформації

1. Ганін В. І. Економічний аналіз: методологія, організація, методика, практикум : навчальний посібник / К. Д. Гурова, В. І. Ганін – Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2019. – 308 с.

2. Міщук Г. Ю. Економічний аналіз : навчальний посібник / Г. Ю. Міщук. – Рівне : Національний університет водного господарства та природокористування, 2017. – 156 с.

8.2. Додаткові джерела інформації

3. Ганін В. І. Аналіз господарської діяльності підприємства: методологія, організація, методика / В. І. Ганін – Харків: С.А.М., 2013. – 308 с.

4. Ганін В. І. Управління виробничими запасами підприємства / В. І. Ганін, М. К. Кацель // Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації: міжнародний збірник наукових праць – 2014. – Вип. 3. – С. 22-25.

5. Кривов'язюк І.В. Економічна діагностика: Навчальний посібник / І.В. Кривов'язюк. – Київ.: Центр учбової літератури, 2013. – 456 с